

El Museu Arqueològic de la Necròpolis romana del Francolí, Tarragona

Els materials procedents de les excavacions a la gran Necròpolis romana descoberta en 1922 a les vores del riu Francolí, han estat guardats, amb molt bon encert, en el lloc mateix de la troballa en un edifici que els aixopluga dignament.

Feta la descoberta casualment en obrir els fonaments de la fàbrica de tabacs de Tarragona l'INSTITUT fou cridat a intervenir d'una manera oficiosa. S'encarregà d'aquesta difícil missió el nostre company Sr. Josep Colomines, qui topà a Tarragona amb prou dificultats per a realitzar el seu comès.

L'INSTITUT per diferents causes s'inhibí dels treballs que més tard l'Estat encarregà a l'actiu arqueòleg Mn. Joan Serra Vilaró, qui mitjançant diverses subvencions ha excavat una vasta extensió de la Necròpolis i diverses construccions properes, un baptisteri, una basílica, etc. No hem d'entrar en els detalls d'aquests treballs importantíssims dels resultats dels quals se'n fa extensa menció en aquest ANUARI. Sols volem dir que Mn. Serra Vilaró els ha realitzat amb la major escrupolositat científica. El resultat és ben visible: excavació i publicació de la major part de la Necròpolis, conservació d'una de les criptes descobertes, separació del clos de la Necròpolis (en la part que no afectava els edificis) del de la fàbrica, construcció d'un magnífic edifici per a Museu.

Referint-nos únicament al Museu, direm que aquest ha estat aixecat sobre els terrenys de la Necròpolis en forma que la seva planta inferior aixopluga una part d'aquella (fig. 353). A sobre hi ha una planta principal formada d'una nau central rodejada d'una galeria. Als baixos s'han pogut conservar a lloc bon nombre de sepultures sense obrir o sols parcialment excavades. Es tracta d'humils sepultures de tègules o d'àmfores, que no hi havia cap interès en excavar més completament i extreure de la terra si es recorda que el nombre de les descobertes de la mateixa classe a Tarragona és de molts centenars, i que en canvi conservades en la forma que ho han estat són d'un pujat interès i d'una suggestió extraordinària pel visitant no arqueòleg i que per aquest no deixen de tenir una vàlua documental apreciable. Els materials més rústecs, teules, àmfores, sarcòfags llisos, etc., completen aquesta instal·lació.

En el pis s'han aplegat les troballes més valuoses: a la sala central mobiliaris funeraris, laudes de mosaic i bon nombre de les inscripcions (fig. 354). En la galeria els magnífics sarcòfags, les ares i d'altres inscripcions de gran mida.

Sobre el vast terreny de la Necròpolis han estat conservats a lloc alguns basaments de sepultures

Fig. 352. — Museu de Barcelona : Bust de la Verge d'Areny
(Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona)

Fig. 353.— Tarragona : Museu Arqueològic de la Necròpolis

monumentals i en els jardins que s'hi han plantat han trobat lloc escaient moltes restes poc importants i que poden sofrir sens dany l'exposició indefinida a l'aire lliure, com són els sarcòfags de pedra sense decoració. — J. DE C. S. R.

Museu Arqueològic-Artístic episcopal de Vic

El Museu episcopal vigatà ha continuat publicant la Memòria anual de les adquisicions fetes, i en elles el lector trobarà el detall dels objectes que han augmentat els ja quantiosos tresors d'art català (1).

En 1927 ingressaren al Museu restes d'un teguri del damunt d'un altar, amb la imatge pintada de l'Omnipotent sentat en l'arc de la Glòria i rodejat dels animals simbòlics i amb els nimbes en petit relleu de pasta. Constitueix els restes d'un exemplar del segle XIII.

Cal notar per la secció folklòrica la donació de dos grossos infolis amb tapes de capses de llumins en nombre de 6604 que daten entre 1868 i 1894 i on es reflexa la visió de la Història durant aquest temps.

En 1928 diverses escultures romàniques de la Verge, un fragment de *Pallia rotata*, de colors porpra i groc, teixit en seda i or amb la representació en un cercle de dos lleons afrontats als costats de l'arbre sagrat i en altre dos grius en anàloga posició; una pila baptismal d'immersió, romànica.

En l'any 1929 es catalogà entre molts altres objectes una estela ibèrica, que publiquem en la Secció Històrica, trobada en la masia Roca, de Sant Hipòlit de Voltregà.

En 1930 un relleu de guix que du esculpida una testa humana d'aspecte romànic, procedent

(1) El *Museu Arqueològic-Artístic episcopal de Vic en 1927. Memòria del conservador d'aquest Museu mossèn Josep Gudiol y Cunill*. Vic, 1928. Vegeu també amb el mateix títol i redactada per mossèn Gudiol les Memòries dels anys 1928, 1929 i 1930 i la de 1931 redactada per mossèn Eduard Junyent.